

ראש שרותי בריאות הציבור

Director of Public Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

י"א בכסלו, התש"פ
09 דצמבר 2019
586900719
(בתשובה נא ציין מספרנו)
מס' תיק – 21א'

לכבוד
גב' יעל מנור
יו"ר קיבוץ נחשולים
באמצעות דוא"ל: manor@nahsholim.com

שלום רב,

הנדון: פנייתכם בנושא הרצת אסדת לווינתן
סימוכין: פנייתך במייל מיום 28.11.19

הקמת אסדת לווינתן היא פרויקט לאומי שמטרתו להחליף את חומר הגלם להפקת אנרגיה מפחם לגז טבעי. משרד הבריאות רואה חשיבות רבה בפיתוח משק הגז הטבעי בישראל במטרה להוריד פליטות לאוויר מהתעשייה, מהתחבורה וממשק החשמל. לצד זה, המשרד עומד על כך כי פיתוח משק הגז יעשה תוך עמידה בקריטריונים סביבתיים מחמירים להגנה על האוכלוסייה ושמירה על בריאות הציבור.

כפי שצוין גם במכתבך, אסדת לווינתן הוקמה בים במרחק של כ- 10 ק"מ מהחוף מדינת ישראל. כמות הפליטות האמורה להתפזר כתוצאה מהרצה ופעילות שגרתית של האסדה מעורכת על פי המודלים של המשרד להגנת הסביבה. בבירור עם המשרד להגנת הסביבה, הוסבר כי בוצעה הערכה של פיזור החומרים באוויר בחוף, באזורים בהם קיימים ריכוזי אוכלוסייה ועלולה להיות חשיפה לזיהום אוויר.

על פי המודלים שהוצגו על ידי המשרד להגנת הסביבה, בתנאי עבודה לא שגרתיים ומצב מטאורולוגי קשה (חודשי חורף), צפויה תוספת בנזן כסמן המאפיין את קבוצת החומרים האורגניים הנדיפים, השווה לכ- 3% מערך היעד היממתי, כלומר תוספת של כ- 0.1 מק"ג/מ"ק ביממה ככל היותר (נתונים האלה פורסמו באתר המשרד להגנת הסביבה).

הרצת האסדה התחילה ב-18.11.2019 ואמורה להימשך כחודשיים. במדידות המדווחות על ידי מערך ניטור האוויר (מנ"א) של המשרד להגנת הסביבה, ניתן לראות את הערכים הנמדדים בשטח בשש תחנות ניטור רלוונטיות. ניתן לקבל מידע מעודכן באתר מנ"א בתדירות של כל 5 דקות. משרד הבריאות מתייחס לערכים הנמדדים (לא מדובר על התוספת, אלה הערך עצמו שנמדד בשטח) שהם הערכים הממוצעים היממתיים והם יחסית נמוכים (נעים בין 0.24 עד ל- 1.3 מק"ג/מ"ק), כאשר ערך היעד היממתי על פי חוק אוויר נקי הוא 3.9 מק"ג/מ"ק.

קביעת ערך יעד מבוססת על ידע מדעי מעודכן לגבי השפעות בריאותיות על כלל האוכלוסייה ועל האוכלוסיות הרגישות כגון ילדים, נשים בהריון, חולים כרוניים וקשישים. על פי העיקרון הזהירות המונעת, משמעות הערך הנקבע היא שעד ערך זה, יש לצפות לסיכון ההשפעה הבריאותית הנמוך ביותר. חשוב לציין כי ערך יעד

ראש שרותי בריאות הציבור

Director of Public Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

וערך סביבה של חומר מסרטן כמו בנזן הוא אותו ערך וזאת על פי החלטה שהתקבלה בהמלצת משרד הבריאות ושנכנסה לתוקף ב- 2016.

מכאן, שעל פי הגורם המוסמך של המשרד להגנת הסביבה, בהמשך ההרצה ובשלבי העבודה העתידיים לא צפויה תוספת משמעותית בריכוז החומרים, אלא צפויים להתווסף אחוזים בודדים בריכוזי בנזן ממקור האסדה שיימדד ביישובי קו החוף.

עוד חשוב להדגיש, שהערכת תוספת החומרים המזהמים באוויר היא באחריות המשרד להגנת הסביבה, כולל שיטות ההערכה ומכשור המדידה. משרד הבריאות תומך בהפעלת ניטור רציף של **החומרים האורגניים הנדיפים**. משרד להגנת הסביבה אחראי על מתן אישורי הפעלה ועבודה שותפת של מתקני גז. אין למשרד הבריאות סמכות בנושא זה.

לציין כי קיימות הערכות לגבי אופן הפליטות וכמויות החומרים הנפלטים של אנשי מקצוע בישראל ובהן הערכות הטוענות להערכת פחת משמעותיות כפי שבוצע ע"י המשרד להגנת הסביבה.

אנו נפנה למשרד להגנת הסביבה לקבלת התייחסות מקצועית לנתונים שפורסמו ע"י גורמי מקצוע נוספים והטענות שהועלו.

נכון להיום, על פי הנתונים המפורסמים באתר המשרד להגנת הסביבה של הערכים הנמדדים ולא מוערכים של בנזן בשטח, משרד הבריאות לא רואה מקום להמליץ על פינוי האוכלוסייה מהישובים המקומיים בסמוך לחוף במרחק הקטן ביותר ממיקום האסדה.

בברכה,

פרופ' סיגל סדצקי
ראש שרותי בריאות הציבור

העתק:

ח"כ הרב יעקב ליצמן, סגן שר הבריאות
מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות
פרופ' איתמר גרוטו, המשנה למנהל הכללי
ד"ר אודי קלינר, סגן ראש שירותי בריאות הציבור
גב' מאיה גולן, עוזרת בכירה למנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר יוני דובנוב, סגן רופא המחוז, מחוז חיפה
ד"ר איזבלה קרקיס, מנהלת המחלקה לאפידמיולוגיה הסביבתית
מר עמיר יצחקי, ראש המערך הארצי לבריאות הסביבה
מר נעם הירש, מנהל תחום ארצי (תכנון ובניה) בריאות הסביבה